

INHOUDSTAFEL

VOORWOORD	v
DANKWOORD	ix
LIJST VAN AFKORTINGEN VAN TIJDSCHRIFTEN	xxv
INLEIDING: OPZET EN DOEL VAN DEZE STUDIE	1
DEEL I:	
ALGEMENE THEORIE VAN ZAKELIJKE SUBROGATIE	3
HOOFDSTUK I. ZAKELIJKE SUBROGATIE ALS JURIDISCH BEGRIIP: OMSCHRIJVING EN SITUERING	5
HOOFDSTUK II. FUNCTIES VAN ZAKELIJKE SUBROGATIE	9
Afdeling I. Zakenrechtelijke functie	9
Afdeling II. Verbintenissenrechtelijke functie	11
HOOFDSTUK III. VOLMAAKTE EN ONVOLMAAKTE ZAAK- VERVANGING	14
HOOFDSTUK IV. HISTORISCHE INLEIDING TOT ZAAKVER- VANGING: VAN HET OUDE GRIEKENLAND TOT DE CODE CIVIL	18
HOOFDSTUK V. ALGEMENE THEORIE VAN ZAKELIJKE SUBROGATIE ..	24
Afdeling I. De klassieke leer (“fictieleer”)	24
§ 1. Zaakvervanging als juridische fictie	25
§ 2. Onderscheid tussen algemene zaakvervanging en bijzondere zaakvervanging	27
§ 3. De objectieve benadering van zaakvervanging	28
§ 4. Evaluatie van de klassieke leer	30
§ 5. Tussenconclusie omtrent de klassieke leer	35
Afdeling II. De leer van de waardebestemming	36
§ 1. Analyse van deze leer	36
§ 2. Evaluatie van de leer van de waardebestemming	43
§ 3. Tussenconclusie omtrent de leer van de waardebestemming	47
Afdeling III. De billijkheidsleer	47

Afdeling IV. Onderscheiden grondslag van de verschillende functies van zakelijke subrogatie	50
§ 1. Zakenrechtelijke functie: de preventie van ongerechtvaardigde vermogensverschuivingen	51
§ 2. Verbintenisrechtelijke functie: de leer van de kwalitatieve rechten ...	60
 HOOFDSTUK VI. HET ANGELSAKSISCHE TRACING-CONCEPT: EEN INLEIDENDE VERKENNING	64
Afdeling I. Omschrijving van het tracing-begrip	64
Afdeling II. Functies van tracing	66
§ 1. Kwalitatieve versterking van de restitutie-aanspraak	66
§ 2. Kwantitatieve versterking van de restitutie-aanspraak	67
§ 3. Verbintenisrechtelijke functie	69
Afdeling III. De instrumentele (niet-remediale) aard van tracing	71
§ 1. Algemeen	71
§ 2. Verschil met zakelijke subrogatie	73
Afdeling IV. Het toepassingsbereik van tracing	74
 HOOFDSTUK VII. BRONNEN VAN ZAAKVERVANGING	79
Afdeling I. Conventionele zakelijke subrogatie	79
§ 1. Analyse van de heersende opvattingen	79
§ 2. Kritische bedenkingen	82
Afdeling II. Wettelijke zakelijke subrogatie	84
§ 1. Privaatrecht	84
§ 2. Strafrecht	88
A. Regeling vóór de Wet van 17 juli 1990	89
B. Regeling sinds de Wet van 17 juli 1990	91
Afdeling III. Zakelijke subrogatie als algemeen rechtsbeginsel	94
§ 1. Eerste spoor: een evolutie van de theoretische analyse van zakelijke subrogatie	96
§ 2. Tweede spoor: een rechtsvergelijkende analyse van zakelijke subrogatie	99
A. Frans recht	99
B. Nederlands recht	100
C. Duits recht	104
D. Angelsaksisch recht	109
E. Tussenconclusie	109
§ 3. Derde spoor: de dematerialisering van het zakenrecht	110
§ 4. Vierde spoor: de tegenargumenten voor een algemeen beginsel van zaakvervangng	111
§ 5. Bundeling van de verschillende sporen	116
§ 6. Toepassing op de positie van de vruchtgebruiker	119
A. Gevallen van zaakvervangng bij vruchtgebruik	120
B. Theoretisch belang van zaakvervangng in het recht van vruchtgebruik	125

C.	De positie van de vruchtgebruiker ten aanzien van het surrogaat	126
D.	Rechtsvergelijkende opmerkingen	129
§ 7.	Toepassing op de positie van de verkoper onder eigendomsvoorbehoud	131
A.	Inleiding: Franse rechtspraak inzake eigendomsvoorbehoud en zaakvervanging	131
B.	Toepassing van deze rechtspraak in de Belgische rechtsorde ...	133
C.	Juridische grondslag voor de toepassing van zaakvervanging bij eigendomsvoorbehoud	140
1.	Gelijkstelling van eigendomsvoorbehoud en zakelijke zekerheidsrechten	140
a.	Analyse van deze opvatting	140
b.	Kritiek: eigendomsvoorbehoud is geen stil pandrecht	143
2.	Gelijkstelling van het eigendomsvoorbehoud met een volwaardig eigendomsrecht	153
3.	Zakelijke subrogatie als algemeen rechtsbeginsel	154
4.	Conclusie	155
Afdeling IV.	Besluit over het toepassingsdomein van zakelijke subrogatie ..	156

DEEL II:**ZAKELIJKE SUBROGATIE BINNEN RESTITUTIEVERHOUDINGEN .. 157**INLEIDING .....

HOOFDSTUK I. KLASSIFICATIE VAN DE RESTITUTIEVERHOUDINGEN .....

Afdeling I. Inleiding .....

Afdeling II. Hoofdonderscheid: typische en a-typische restitutieverhoudingen .....

§ 1. Typische restitutieverhoudingen .....

§ 2. A-typische restitutieverhoudingen .....

A. Omschrijving .....

B. Verhouding tussen de a-typische restitutieverbintenissen .....

1. Onverschuldigde betaling als juridische grondslag van de ongedaanmaking na nietigheid? .....

2. Nietigheid van de overeenkomst als juridische grondslag voor de onverschuldigde betaling .....

§ 3. Strafrechtelijke restitutieverhoudingen .....

§ 4. Grondslag van het onderscheid tussen typische en a-typische restitutieverhoudingen .....

§ 5. Belang van het onderscheid tussen typische en a-typische restitutieverhoudingen .....

A. Restitutie in natura en restitutie in waarde .....

Intersentia

xiii

B.	Zakenrechtelijke positie van de restitutedebiteur	175
C.	Strafrechtelijke positie van de restitutedebiteur	177
HOOFDSTUK II. TOEPASSINGSVOORWAARDEN VOOR		
ZAKELIJKE SUBROGATIE		179
Afdeling I. Een recht met zakelijke werking in de principale rechts-		
verhouding		
§ 1.	Algemeen: rechtsvergelijkende inleiding	179
§ 2.	Het behoud van het eigendomsrecht als afbakenings-	
	criterium in de rechtspraak	182
	A. De eenzijdige verkoopbelofte	182
	B. Het verlies van het bijzonder legaat	186
§ 3.	Een zakelijke aanspraak als beperking van het toepassingsdomein	
	van zaakvervanging	191
§ 4.	Uitzonderingen op het vereiste van een zakelijke aanspraak	195
	A. Eigenlijke uitzondering: zakelijke rechten <i>intuitu rei</i>	195
	B. Oneigenlijke uitzondering: gedeeltelijk verlies van het	
	oorspronkelijk onderpand	198
	C. De risico-omkering als uitzondering op het vereiste van de	
	zakelijke aanspraak?	199
§ 5.	Ogenblik voor de beoordeling van de zakelijke aanspraak	201
§ 6.	Toepassing van bovengenoemde beginselen op restitutie-	
	verhoudingen	204
	A. Restitutie van bepaalde zaken	205
	1. Typische restitutieverhoudingen	205
	2. A-typische restitutieverhoudingen	206
	a. Restitutieplicht uit onverschuldigde betaling	206
	b. Restitutieplicht uit nietigheid, ontbinding of	
	herroeping van een overeenkomst	215
	c. Strafrechtelijke restitutieplicht	222
	B. Restitutie van een algemeenheid van zaken	224
	1. Algemeen	224
	2. Fiduciaire rechtsverhoudingen	226
	3. Trustverhoudingen	227
	a. Algemeen	227
	b. Verschil tussen de Anglo-Amerikaanse trust en	
	de Duitse Treuhand	231
	c. Toepassing op enkele Belgische trustachtige	
	verhoudingen	236
	i. Terugkeer van de afwezige (art. 132 B.W.)	237
	ii. Fideicommiss de residuo	240
	iii. Certificering van vennootschapseffecten	244
	4. Bewind	247
Afdeling II. Vervanging van het oorspronkelijke onderpand		252
§ 1.	Causaal verband tussen het oorspronkelijk onderpand en het	
	surrogaat	254

A.	Algemeen	254
B.	Objectieve invulling van het causaal verband	258
C.	De verkrijging van het surrogaat op krediet: de mogelijkheid van <i>backward tracing</i>	261
D.	Het causaal verband tussen een verzekeringsuitkering en het gevaarsobject	264
E.	Bewijs van het causaal verband	269
	1. Algemeen	269
	2. Omkering van de bewijslast: zwakke versie van de “swollen assets”-theorie?	272
	3. Het voorwerp van het bewijs	276
§ 2.	De indeplaatsstelling van een nieuw vermogensbestanddeel	277
A.	De vermindering van een passiefpost	277
B.	De verzekeringsuitkering	283
	1. De aanspraak uit een levensverzekering	283
	2. De aanspraak uit een aansprakelijkheidsverzekering	284
	3. De aanspraak uit een zaakverzekering	287
	a. Inleiding – probleemstelling	287
	b. Positie van de eigenaar van het gevaarsobject ten opzichte van de verzekeringsuitkering – analyse van rechtspraak en rechtsleer	288
	c. Verantwoording voor de evolutie in de rechtspraak en rechtsleer	294
	i. De objectivering van het verzekerbaar belang	295
	ii. Juridische grondslag voor die objectivering	302
	d. Tussenconclusie: de vatbaarheid van de verzekeringsuitkering als surrogaat	305
C.	De vordering tot betaling van de verkoopprijs als surrogaat	305
	1. Vervreemding door de accipiens van de onverschuldigd ontvangen zaak (art. 1380 B.W.)	306
	2. Vervreemding door (de erfgenamen van) de bewaarnemer (art. 1935 B.W.)	307
	3. Vervreemding door de gefailleerde detentor (art. 103, tweede lid Faill. W.)	309
	a. Inleiding	309
	b. Uitbreiding van het toepassingsgebied <i>ratione materiae</i>	311
	c. Uitbreiding van het toepassingsgebied <i>ratione personae</i>	313
	d. Uitbreiding van het toepassingsgebied <i>ratione temporis</i>	319
	e. Rechtsvergelijkende bedenkingen	320
	f. Tussenconclusie: de vatbaarheid van de verkoopprijs als surrogaat	322
D.	De aansprakelijkheidsvordering	322
E.	Een lichamelijke zaak	323
	1. Algemeen	323
	2. Verbetering of instandhouding van een vermogensbestanddeel	333
F.	Giraal of chartaal geld als surrogaat	333

1.	Chartaal geld	334
2.	Giraal geld	336
	a. Inleiding	336
	b. De opvattingen in verband met de revindicatie van een bankrekening	338
	c. Rechtsvergelijkende analyse	341
	– Frans recht	341
	– Angelsaksisch recht	342
	– Nederlands recht	344
	d. Inschrijving van het surrogaat op een bankrekening	344
	e. Tussenconclusie: de vatbaarheid van een bankrekening als surrogaat	351
G.	Waardepapieren als surrogaat	352
	1. Inleiding: “de regeling in waarde” van art. 103, tweede lid Faill. W.	352
	2. Juridische verantwoording	353
	3. Toepassingsdomein van deze wettelijke uitsluiting	355
§ 3.	Zakelijke subrogatie over verschillende graden: de creatie van een vervangingsketen	357
HOOFDSTUK III. UITOEFENINGSVOORWAARDEN VOOR ZAKELIJKE SUBROGATIE		363
Afdeling I. Subsidiare aard van zakelijke subrogatie		363
§ 1.	Beginsel	363
	A. Algemeen: betekenis van het subsidiaire karakter van zakelijke subrogatie	363
	B. Subsidiariteit ten opzichte van het volgrecht	366
	C. Subsidiariteit ten opzichte van de sanctie van nietigheid of niet-tegenstelbaarheid	369
	D. Subsidiariteit ten opzichte van de aansprakelijkheidsvordering	371
§ 2.	Uitzonderingen op de subsidiaire aard van zakelijke subrogatie	373
	A. Zaakvervangende is niet subsidiair aan de <i>actio de in rem verso</i>	373
	B. Zaakvervangende is niet subsidiair binnen strafrechtelijke restitutieverhoudingen	373
§ 3.	Rechtsvergelijkende analyse: Angelsaksisch recht	375
	A. Verhouding tussen tracing en aansprakelijkheid	375
	B. Verhouding tussen <i>tracing</i> en <i>following</i>	376
§ 4.	Besluit	379
Afdeling II. De gevolgen van de vermenging voor de zakelijke aanspraak		380
§ 1.	Inleiding	380
§ 2.	Klassiek beginsel: identificatievereiste	380
§ 3.	Eigendomsaanspraken op vervangbare zaken	383
	A. Inleiding: de begrippen vervangbare zaken en soortzaken	383
	B. Eigendomspositie bij de buitenbezitstelling	387
	1. De eigendomsaanspraak op het vervangbare onderpand	387

2.	De eigendomsaanspraak op het vervangbare surrogaat	392
C.	Het lot van het zakelijk recht bij vermenging	393
1.	Klassiek uitgangspunt	394
2.	Evolutie in de rechtspraak: de vermenging doet het zakelijk recht niet noodzakelijk teloorgaan	396
3.	Evolutie in de wetgeving betreffende de revindicatie van effecten	399
a.	Inleiding	399
b.	Het Koninklijk Besluit nr. 62 van 10 november 1967: giralisering van effecten	400
c.	De wetgeving betreffende dematerialisatie van vennootschapseffecten	404
d.	De wetgeving betreffende certificering van vennoot- schapseffecten	405
4.	Voorwaarden voor het voortbestaan van de zakelijke aanspraak na vermenging	406
a.	Analyse van de onderscheiden opvattingen	406
b.	Situatie waarin de zaak het voorwerp uitmaakt van een voorafgaande individualisatie	408
c.	Situatie waarin de zaak niet het voorwerp uitmaakt van een voorafgaande individualisatie	413
d.	Tussenconclusie: de gevolgen van de vermenging	414
D.	Beschikkingshandelingen met de vermengde goederen	414
E.	Het lot van de zakelijke aanspraak bij vermenging van te restitueren zaken met zaken van de gefailleerde	419
1.	De gevolgen van de vermenging op de eigendomsaan- sprak	419
2.	De gevolgen van beschikkingshandelingen met de vermengde zaken	421
§ 4.	Rechtsvergelijkende benadering	425
A.	Frans recht	425
1.	Geen vereiste van individualisatie bij de giralisering van aandelen	425
2.	Geen vereiste van individualisatie in de verhouding tot de derde-verkrijger	426
3.	Geen vereiste van individualisatie bij eigendomsvoor- behoud	427
B.	Nederlands recht	431
C.	Angelsaksisch recht	434
1.	Voortbestaan van zakelijke aanspraken bij vermenging	435
2.	Identificatieregelen van tracing	439
a.	Vermenging van zaken van verschillende derden te goeder trouw	440
b.	Vermenging van eigen zaken met zaken van derden	447
3.	Het toepassingsbereik van tracing naar common law	451
a.	Klassieke uitgangspunt: dichotomie tussen common law tracing en equitable tracing	451

b.	Toenadering tussen common law en equity	458
D.	Duits recht	462
E.	Concluderende opmerkingen	464
§ 5.	Een zakelijk recht op een niet-traceerbare waarde? De “ <i>swollen assets</i> ”-theorie	464
A.	Analyse van de sterke versie van de “ <i>swollen assets</i> ”-theorie	465
B.	Algemene kritiek op de sterke versie van de “ <i>swollen assets</i> ”-theorie	468
C.	Sporen van de “ <i>swollen assets</i> ”-theorie in het Belgische recht?	472
1.	Verbeurdverklaring bij equivalent met toewijzing aan de benadeelde	472
2.	Verlies van het surrogaat na het ontstaan van de samenloop	476
§ 6.	Verhouding tussen vervangbaarheid van zaken en zaakvervangings	482

DEEL III:

ZAKELIJKE SUBROGATIE BINNEN HET DOMEIN VAN DE ZAKELIJKE ZEKERHEIDSRECHTEN	487
--	------------

INLEIDING: ZAKELIJKE ZEKERHEIDSRECHTEN EN ZAKELIJKE SUBROGATIE	489
--	-----

HOOFDSTUK I. MATERIEEL VERLIES VAN HET BEZWAARDE GOED	492
---	-----

Inleiding	492
----------------------------	------------

Afdeling I. Totstandkoming van een wettelijk kader	492
---	------------

§ 1. Belgisch recht	492
A. Totstandkoming van art. 10 Hyp. W.	492
B. De interpretatieve wet van 19 februari 1990	497
C. Wet van 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst	498
§ 2. Frans recht	500
§ 3. Nederlands recht	501
§ 4. Tussenconclusie	506

Afdeling II. Toepassingsvoorwaarden voor zakelijke subrogatie	507
--	------------

§ 1. Toepassingsgebied <i>ratione personae</i> : voorrecht, pand of hypotheek	507
A. Voorrechten en hypotheeken	508
B. Pandrechten	512
1. Vuistpand	512
2. Pand op onlichamelijke zaken	513
3. Pand op handelszaak	514
4. Warrant	518
C. Andere zekerheidsmechanismen met zakelijke werking	518
1. Retentierecht	519
2. Rechtstreekse vordering	521
§ 2. Voorafgaand zekerheidsrecht	522

§ 3.	Toepassingsgebied <i>ratione materiae</i> : vergoedingsrecht uit hoofde van het tenietgaan, de beschadiging of het waardeverlies	523
	A. België	523
	B. Frankrijk	530
	C. Nederland	533
§ 4.	Geen wederopbouw of herstelling	534
§ 5.	Schuldeisers met een nuttige rang	539
	Afdeling III. Uitoefeningsvoorwaarden van zakelijke subrogatie	540
§ 1.	Vervanging van het oorspronkelijke onderpand door een traceerbaar surrogaat	540
	A. Vervanging van het oorspronkelijke onderpand	540
	B. Traceerbaarheid van het surrogaat	542
§ 2.	Uitoefening van het zakelijk zekerheidsrecht binnen de verjarings-termijn	545
	Afdeling IV. Juridische grondslag voor het recht van de preferente schuldeisers	546
§ 1.	Delegatie van rechtswege	546
§ 2.	Persoonlijke subrogatie	548
§ 3.	Cessie van rechtswege	549
§ 4.	Zakelijke subrogatie	550
	Afdeling V. Bijzondere gevolgen van zakelijke subrogatie bij zakelijke zekerheidsrechten	551
§ 1.	Onmiddellijke opeisbaarheid van de gewaarborgde schuldvordering	551
§ 2.	Bevrijdende werking van een betaling aan de schuldenaar	557
	A. Onroerende zakelijke zekerheidsrechten	558
	B. Roerende zakelijke zekerheidsrechten	562
§ 3.	Geen inningsbevoegdheid van rechtswege voor de preferente schuldeiser	566
	Afdeling VI. Bijzondere toepassingen	572
§ 1.	De verzekeringswetgeving (art. 58 W.L.O.) als <i>lex specialis</i> ten opzichte van art. 10 Hyp. W.	572
	A. Inleiding en toepassingsdomein van art. 58 W.L.O.	572
	B. Bevrijdende werking van de uitkering aan de schuldenaar	573
	1. Onroerende zakelijke zekerheidsrechten	574
	2. Roerende zakelijke zekerheidsrechten	574
	a. Publicatie van het zekerheidsrecht	575
	b. Verzet van de preferente schuldeiser	577
	c. Goede trouw van de verzekeraar	581
	C. De tegenwerpelijheid van verweermiddelen door de verzekeringsmaatschappij aan de schuldeiser	582
	1. Beginsel	582
	2. Toepassingsdomein van de wettelijke uitzonderingen	584
	3. Excepties die ontstaan zijn na het schadegeval	585
	4. Schorsing of opzegging van de dekking of vermindering van het bedrag	586
	5. Toepassing op compensatie	588

§ 2.	De beëindiging van het zakelijk recht waarop een hypotheek is gevestigd	589
HOOFDSTUK II. JURIDISCH VERLIES VAN HET BEZWAARDE GOED ..		594
Afdeling I. Algemene beginselen		594
§ 1.	Principe	594
§ 2.	Rechtsvergelijkende analyse	600
	A. Frankrijk	600
	B. Nederland	601
§ 3.	Juridische analyse	604
§ 4.	Voorwaarden voor het intreden van de vervanging	606
	A. Vervanging van het oorspronkelijke onderpand	606
	B. Traceerbaarheid van het surrogaat	607
	C. Afwezigheid van gelijkwaardige beschermingsmechanismen ...	610
	1. Subsidiariteit van zakelijke subrogatie t.o.v. het volgrecht ..	610
	a. Onroerende zakelijke zekerheidsrechten	610
	b. Roerende zakelijke zekerheidsrechten	614
	2. Subsidiariteit van zakelijke subrogatie t.o.v. het retentierecht	619
§ 5.	Gevolgen	620
Afdeling II. Bijzondere toepassingen		623
§ 1.	Wisselpand	623
	A. Algemeen	623
	B. Voorwaarden	625
	C. Juridische grondslag	628
	1. Zaakvervanging of vervangbaarheid van zaken?	628
	2. De rol van de wilsuiting van de partijen	633
	D. Toepassing op bijzondere pandrechten	633
	E. Conclusie	636
§ 2.	De inning van verpande schuldvorderingen	636
§ 3.	De onteigening van het bezwaarde goed	641
	A. Minnelijke verkoop na onteigeningsmachtiging	641
	B. Gerechtelijke onteigening	643
§ 4.	Zakelijke zekerheid op een aandeel in onverdeelde mede-eigendom	648
	A. Inleiding	648
	B. Toewijzing in natura aan de hypotheekgever	651
	C. Verkoop van het onverdeelde goed aan een derde (niet-deelgenoot)	652
	D. Toewijzing van het goed aan een andere deelgenoot	655
	E. Verdeling in natura (met opleg)	656
	F. Rechtsvergelijkende analyse	657
	G. Conclusie	658

DEEL IV:	
GEVOLGEN VAN ZAKELIJKE SUBROGATIE	659
INLEIDING	661
HOOFDSTUK I. ZAKENRECHTELIJKE GEVOLGEN	662
Afdeling I. Subjectieve benadering van de zakenrechtelijke gevolgen	662
Afdeling II. Zakelijke subrogatie als handhavingsmechanisme	665
§ 1. Algemeen	665
§ 2. Toepassing op restitutieverhoudingen	667
§ 3. Toepassing op zakelijke zekerheidsrechten	670
§ 4. Uitzondering op de handhaving van de zakenrechtelijke verhouding	672
§ 5. Invloed van publiciteitsmechanismen ten opzichte van derden	676
Afdeling III. Rechtsvergelijkende benadering: gevolgen van tracing	681
§ 1. Tracing naar common law: exchange product theory	681
§ 2. Tracing naar equity	683
A. Algemeen: keuzerecht	683
B. Constructive trust	683
C. Equitable lien	686
Afdeling IV. Rangconflict tussen de begunstigde van zaakvervang- ing en andere zakelijk gerechtigden op het surrogaat	688
§ 1. Rechtsvergelijkende benadering	688
A. Frans recht	688
B. Nederlands recht	691
C. Duits recht	693
D. Angelsaksisch recht	695
§ 2. Eigen opvatting naar Belgisch recht	697
A. Juridische analyse	697
B. Rechtseconomische argumenten	702
Afdeling V. Omvang van de gerechtigheid	704
§ 1. Inleiding	704
§ 2. Rol van de “gelijkwaardigheid” bij zaakvervang- ing	705
§ 3. Een dubbele beperking van de gevolgen van zaakvervang- ing	706
A. Beperking tot de omvang van de gewaarborgde schuld- vordering	707
B. Beperking tot de waarde van het oorspronkelijke onderpand ..	708
1. “Zuivere” vervanging	708
2. “Gemengde” vervanging	711
C. Vergelijking met het Angelsaksische <i>tracing</i> -recht: een ongelimiteerde zaakvervang- ing?	714
D. Uitzondering: de strafrechtelijke restitutieplicht	717
1. Analyse van de verbeurdverklaring met toewijzing aan de benadeelde	717
2. Kritische analyse van het strafrechtelijke regime	720

HOOFDSTUK II. VERBINTENISRECHTELIJKE GEVOLGEN	723
Afdeling I. De inning van de surrogatoire schuldvordering	723
§ 1. Bevrijdende betaling aan de debiteur van de principale rechts- betrekking	723
§ 2. Exclusief uitoefeningsrecht van de debiteur van de principale rechtsbetrekking voorafgaand aan de samenloop	728
§ 3. Uitoefeningsrecht van de restitutiecrediteur na de samenloop van diens debiteur	730
A. Inningsbevoegdheid van de restitutiecrediteur na de samen- loop	730
B. De hypothese van het gelijktijdig faillissement van de debiteur en de derde	733
§ 4. Verklaring voor de beperking van de verbintenisrechtelijke gevolgen	734
Afdeling II. Tegenwerpelijkheid van excepties in de diverse rechts- verhoudingen	736
§ 1. Excepties afkomstig uit de verhouding debiteur-derde	737
A. Algemeen	737
B. Toepassing: compensatie in de rekening-courant verhouding ..	740
§ 2. Excepties afkomstig uit de verhouding crediteur-debiteur	745
§ 3. Excepties afkomstig uit de verhouding crediteur-derde	745
 DEEL V:	
ALGEMENE CONCLUSIE EN SAMENVATTING	747
1. Functies van zakelijke subrogatie in het vermogensrecht	749
2. Reikwijdte van zakelijke subrogatie	750
3. Voorwaarden voor de toepassing van zakelijke subrogatie	751
4. Gevolgen van zakelijke subrogatie	756
5. Zakelijke subrogatie en tracting: is de kloof in het zakenrecht (te) diep?	756
 BEKNOPTTE BIBLIOGRAFIE	759
I. België	759
A. Algemene reeksen	759
B. Boeken	759
C. Overzichten van rechtsleer en rechtspraak	762
D. Bijdragen in tijdschriften of verzamelwerken	762
E. Annotaties	767
II. Frankrijk	767
A. Algemene reeksen	767
B. Boeken	768

	C. Bijdragen in tijdschriften of verzamelwerken	770
	D. Annotaties	772
III.	Nederland	774
	A. Boeken	774
	B. Bijdragen in tijdschriften of verzamelwerken	776
	C. Annotaties	777
IV.	Common law	778
	A. Boeken	778
	B. Bijdragen in tijdschriften of verzamelwerken	779
	C. Annotaties	781
V.	Duitsland	782
	A. Reeksen	782
	B. Boeken	782
	C. Bijdragen in tijdschriften of verzamelwerken	783
 TREFWOORDENREGISTER		 785